

## GEMEENTELIJK MONUMENT

GM-nummer //

### Algemene gegevens

Adres : Buiten Kalkhaven 40  
Postcode, Plaats : 3311 JE DORDRECHT  
Kadastraal : DDT00 E 00631 G 0000

---

### Algemene omschrijving

Bouwjaar / verbouwing : a. XVIII?, b. 1918, c. 1936, d. 1941, e. 1949  
Architect : onbekend  
Opdrachtgever : a. onbekend b. Aart van Zanten, c., d. D. Kooiman,  
e. J.de Vries  
Oorspronkelijke functie : woonhuis  
Huidige functie : bedrijfspand (leegstaand)  
Bouwstijl : traditioneel

---

### Algemene beschrijving

Oorspronkelijk vermoedelijk woonhuis, later café met woning, nu leegstaand bedrijfspand

### Ligging

Het pand is vrijstaand en gelegen op de kop van de kade Buiten Kalkhaven bij de Draai in een in de 17<sup>e</sup> eeuw aangelegd havengebied, onderdeel van het centrum, nu een gebied met gemengd bedrijfsmatige en woonbebouwing.

### Hoofdvorm

Vrijstaand bouwwerk bestaande uit twee beuken in twee bouwlagen met kap.

### Bouwgeschiedenis

Tot het midden van de zeventiende eeuw was Dordrecht aan de rivierzijde gesloten met een stadsmuur. In 1647 besloot het stadsbestuur tot de aanleg van een haven en handelskade (het Maartensgat). De behoefte aan nog meer handelsruimte resulteerde enige jaren later om tussen de Bomkade en het buiten de stad gelegen Wilgenbos een nieuwe grote haven aan te leggen. De kalkschippers werden verplicht daar hun lading over te slaan om de overlast van stank en stof voor de stad te beperken. De haven kreeg al snel de naam Kalkhaven. De haven was geschikt voor de ontvangst van zeegaande schepen en werd tegen hoge kosten permanent op diepte gehouden.

Op oude afbeeldingen uit de 18<sup>e</sup> en 19<sup>e</sup> eeuw is te zien dat op deze locatie een pand stond met dezelfde vorm als het huidige pand; twee beuken, beide voorzien van een schilddak met een verbindende dwarskap aan de voorzijde. Aan de achterzijde was een houten loods verbonden met het pand. Het pand staat in het minuutplan van 1832 geregistreerd als woonhuis van Hendrik Kuipers van Meerdervoort.

In 1918 wordt intern een deuropening gemaakt. Opdrachtgever is Aart van Zanten. C.W. van Zanten, vermoedelijk een zoon staat vanaf de jaren dertig geregistreerd als café houder. Op een foto uit 1930 zijn vaag de contouren te zien van het opschrift op de gevel: 'Cafe Riviergezicht'. In 1937 is in de Dordtsche Courant een melding van de heropening van het café.

In januari 1941 wordt het pand verbouwd tot fabriekspand. De indeling op beide niveaus wordt verwijderd, vensters worden dichtgemetseld en op de begane grond wordt een betonvloer gemaakt.

In november 1941 wordt een vergunning verleend voor het in de linker zijgevel op de begane grond aan de rechter zijde verwijderen van een vensteropening. In de voorgevel op de begane grond worden de drie nu nog bestaande segmentboogvormige vensteropeningen gemaakt in plaats van vier grotere schuifvensters; op de verdieping worden aan de rechter zijde twee identieke schuifvensters vervangen door een kleinere.

In de rechter zijgevel wordt op de verdieping links van de schoorsteen een schuifvenster verwijderd.

Tussen 1941 en 1949 moeten de gevels verder gewijzigd zijn, want op een tekening van 1949 – als de zijgevels wederom worden gewijzigd – blijkt dat de linker zijgevel op de begane grond één en op de verdieping twee kleine segmentboogvormige vensteropeningen heeft. In 1949 wordt de huidige gevelindeling gerealiseerd. De rechter gevel heeft een deuropening op de begane grond en twee kleine vensteropeningen op de verdieping. De bestemming is werkplaats voor het repareren van machines.

---

---

## **Beschrijving exterieur per gevel**

### **Voorgevel**

De gevel is in twee bouwlagen opgetrokken in baksteen en geheel gepleisterd. Dit is voorzien van een blokverdeling op de hoeken als pilaster over de volle gevelhoogte. Tussen de pilasters bevindt zich op verdiepinghoogte een met een lijst omkaderd veld met het geschilderde opschrift "MOTOREN REPARATIE". Boven deze tekst is op de gevel het opschrift "TEERLINK" geschilderd. Boven de lijst is de gevel verdeeld met drie pilasters. De gevel wordt beëindigd met een hoofdgestel, bestaande uit een architraaflijst, waar boven een vlakke fries en een geprofileerde houten kroonlijst.

Op de begane grond bevindt zich aan de linker zijde een deuropening met in het kozijn dubbele deuren met een tweeruits raam aan de bovenzijde en een drieruits bovenlicht.

Rechts van de deuropening bevinden zich drie segmentboogvormige vensteropeningen met links en rechts een stalen venster en in het midden een betonnen raam. Op de verdieping bevinden zich twee stalen vensters. In de vensteropeningen ligt een lekdorpel bestaande uit een rollaag van baksteen.

### **Linker zijgevel**

De gevel is in twee bouwlagen opgetrokken in baksteen en geheel gepleisterd. Op verdiepinghoogte is het opschrift "TEERLINK MOTOREN REPARATIE" geschilderd. De gevel wordt beëindigd met een houten boeiboord van de op het muurwerk gesitueerde goot.

Op de begane grond bevinden zich drie segmentboogvormige vensteropeningen. Op de verdieping zijn twee vensteropeningen voorzien van een stalen venster.

### **Achteregevel**

De gevel is in twee bouwlagen opgetrokken in licht roodbruine baksteen in kruisverband en geheel gepleisterd. Op verdiepinghoogte is het opschrift "TEERLINK MOTOREN REPARATIE" geschilderd. De gevel wordt beëindigd met een houten boeiboord van de op het muurwerk gesitueerde goot.

### **Rechter zijgevel**

De gevel is in twee bouwlagen opgetrokken in baksteen en geheel gepleisterd. De gevel wordt beëindigd met een houten boeiboord van de op het muurwerk gesitueerde goot.

Op de begane grond bevinden zich twee vensteropeningen. Op de verdieping bevinden zich twee vensteropeningen voorzien van een stalen venster.

Vanaf het niveau van de eerste verdieping is een schoorsteen uitgemetseld, die oorspronkelijk tot boven het dak was opgetrokken, maar nu deels is verwijderd.

### **Kap**

De dakvlakken van de twee naast elkaar gelegen schilddaken en de verbindende dwarskap aan de voorzijde zijn gedekt met gesmoorde ovh-pannen.

---

---

**Beschrijving interieur per bouwlaag**

Geen opname

---

---

**Beschrijving tuin**

Niet van toepassing.

---

---

**Archiefgegevens**

(GA Dordrecht - 752 - Collectie van bouwvergunningen van de gemeente Dordrecht; inventarisnummer:)

- 4667 – Aanvraag 16 maart 1918; door Aart van Zanten “het plaatsen van een deurkozijn in een scheidingswand”; bestemming – “particulier woonhuis”; vergunning 21 maart 1918; geen tek.
  - 4668 – Aanvraag 30 dec.1936; door wed. A.v.Zanten Dubbelman “voor het vernieuwen van een schoorsteen aan de zijgevel”; bestemming - café; vergunning 5 jan.1937; geen tek.
  - 4669 – Aanvraag 13 jan.1941; door D. Kooiman, fabrikant “voor het uitbreken van bovenwoningen en benedenlokaal, het dichtmetselen van lichtkozijnen, deurkozijnen, het liggen van ijzeren balk, het maken van betonvloer in het benedenlokaal”; bestemming - fabriek; vergunning 10 feb.1941; geen tek.
  - 4670 – Aanvraag 1 nov.1941; door D.Kooiman “voor het gedeeltelijk veranderen van de gevels”; bestemming - werkplaats; vergunning 10 nov.1941; blauwdruk 1 st.- linker zijgevel bg: toevoegen een raam rechts; voorgevel bg: 3 kleinere 4ruits ramen ipv 4 dubbele schuiframen met 2 bovenruiten, verdiep.: 4ruits raam ipv 2 schuiframen rechts; rechter zijgevel: verdiep.: verwijderen een dubbele schuifraam met 2 bovenruiten links van de schoorsteen
  - 4671 - Aanvraag 26 aug.1949; door J.de Vries “voor het gedeeltelijk veranderen van pand, 2 zijgevels wijzigen door inhakken 4 betonkozijnen”; bestemming – werkplaats voor repareren machines; vergunning 5 sept. 1949; blauwdruk 1 st.- zuidgevel: bg ipv een 4ruitsraam – 3 gelijke, noordgevel: bg twee 4ruits ramen aan weerszijden schoorsteen
- 
- 

**Waardering****Cultuurhistorische waarde**

Het pand is van cultuurhistorisch belang als vermoedelijk al vroeg aanwezige bebouwing in het in de 17<sup>e</sup> eeuw aangelegde havengebied en als voormalig café annex woning, dat in de jaren dertig van de 20<sup>e</sup> eeuw bekend stond als ‘Café Riviergezicht.’

**Architectonische waarde**

Het pand is van architectuurhistorisch belang door de herkenbaarheid van het pand en de sobere, utilitaire opzet van de massa en de gevels.

Het pand is van bouwhistorisch belang door de vermoedelijke aanwezigheid van onderdelen van een veel ouder casco. Nader bouwhistorisch onderzoek zou gewenst zijn.

**Gaafheid**

Het pand is gaaf in hoofdvorm. Het exterieur is een status van de verbouwing uit 1949. De bouwkundige staat is matig.

**Situering**

Het pand heeft een hoge stedenbouwkundige waarde door de vrijstaande ligging op het uiteinde van de kade bij de Buiten Kalkhaven in beschermd stadsgezicht. Het pand heeft een hoge stedenbouwkundige waarde door de unieke ligging aan het water van de Oude Maas; het pand is bij binnenkomst van Dordrecht, zowel vanaf het water, als vanaf de brug als eerste zichtbaar.

**Unieke waarde**

Het pand heeft door de vermoedelijk hoge ouderdom in architectonisch en bouwkundig opzicht een zeldzaamheidswaarde. Tevens heeft het pand door zijn unieke ligging in stedenbouwkundig opzicht een zeldzaamheidswaarde.



voorgevel





linker zijgevel



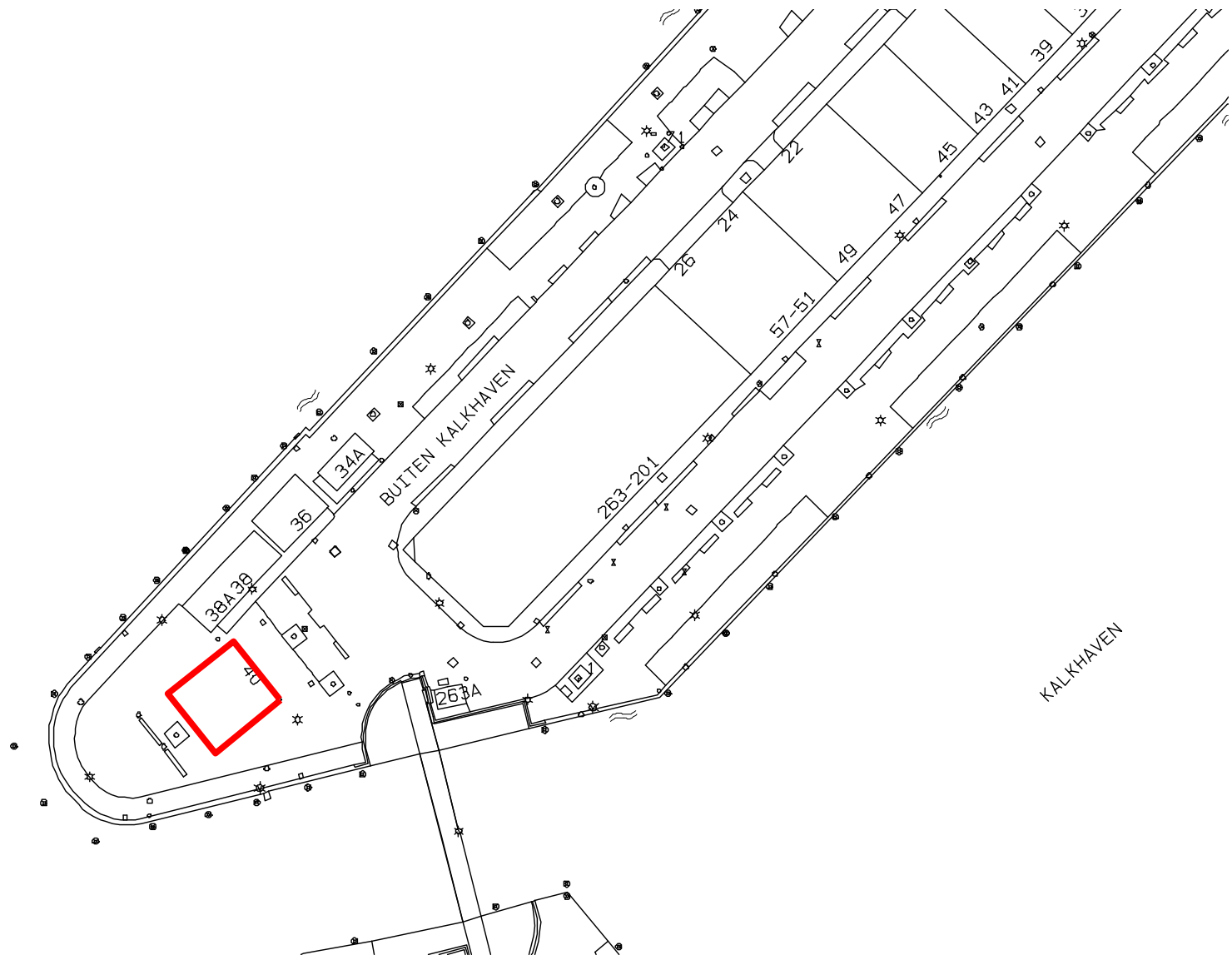
achtergevel



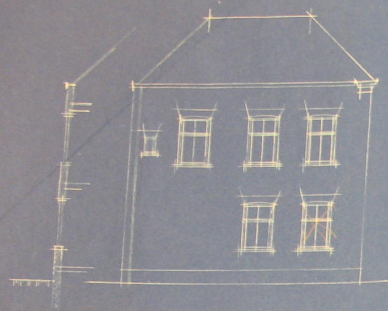


rechter zijgevel

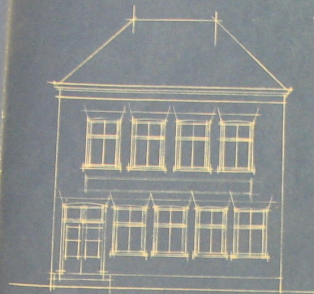




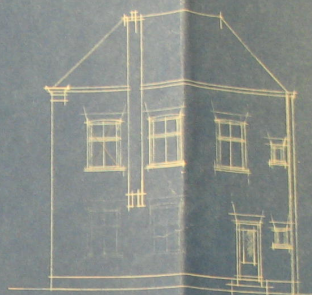
behoort bij de aanvraag voor het gedeeltelijk veranderen van gevels van het pand Bailen kalkhaven n<sup>o</sup>. 14100.



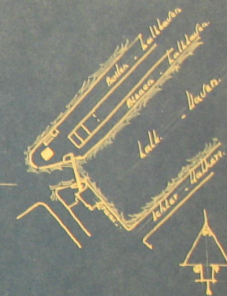
linker. zijgevel.  
bestaande toestand.



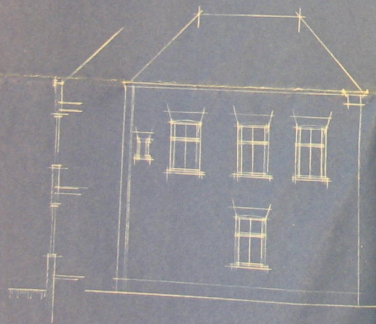
voorgevel.



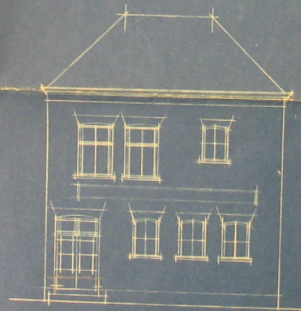
rechter. zijgevel.



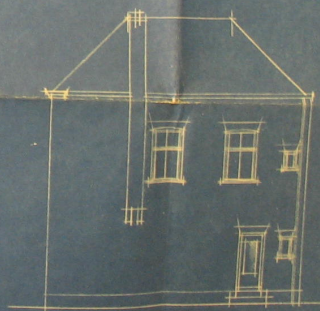
situatie 1:2500.  
sectie. I. n<sup>o</sup> 651.



linker. zijgevel.  
veranderde toestand



voorgevel.

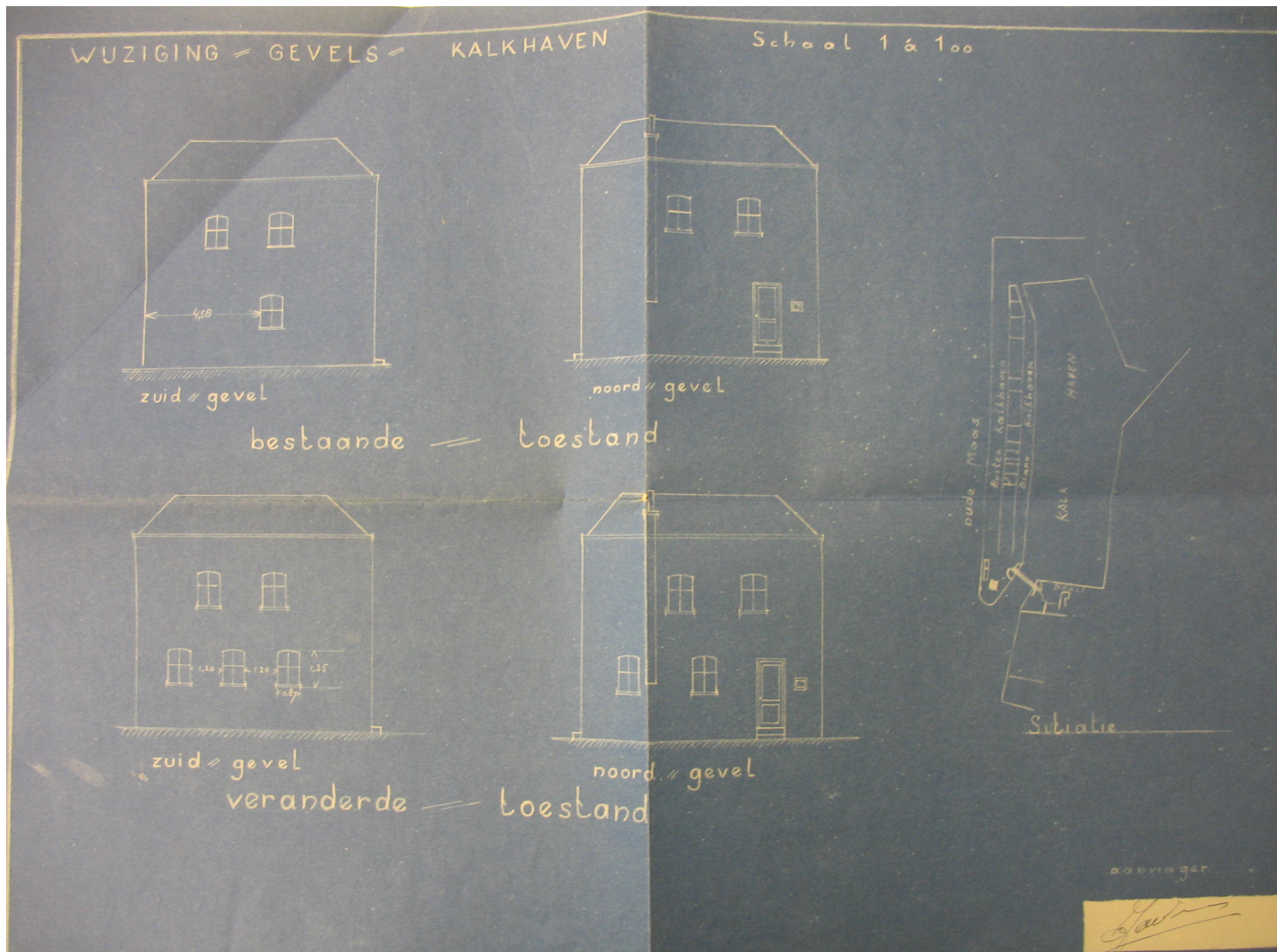


rechter. zijgevel.

de aanvraag is:

GA 4670 - 1941 - "gedeeltelijk veranderen van de gevels"





GA 4671 - 1949 - "gedeeltelijk veranderen van pand, 2 zijgevels wijzigen door inhakken 4 betonkozijnen"